

วรรณคดี และ การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับการเกิด (Birth Order)

ลำดับการเกิดคือตำแหน่งที่ต่อเนื่องกันของบุคคลในระหว่างพี่น้อง¹

ลำดับการเกิดเป็นองค์ประกอบหนึ่งของครอบครัวที่นักจิตวิทยาและคนทั่วไปให้ความสนใจมานานกว่าร้อยปี เกี่ยวกับการที่ลำดับการเกิดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ มีการศึกษาลำดับการเกิดสัมพันธ์กับด้านต่าง ๆ เช่น บุคลิกภาพ สมรรถภาพสมอง สัมฤทธิ์ผลของนักเรียน เจตคติ โรคจิต โรคประสาท ความสนใจในวิชาชีพ² เป็นต้น

อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องลำดับการเกิด ว่า

ลูกคนโตมีความรู้สึกว่าเขาถูกแย่งชิงตำแหน่งการเป็นลูกคนเดียว เมื่อมีน้องจึงต้องต่อสู้เพื่อที่จะได้มาซึ่งตำแหน่งที่ตนเคยได้รับ ถ้าเขาไม่สามารถเอาชนะชนะในการต่อสู้ครั้งนี้ เขาจะกลายเป็นคนที่ท้อแท้ ซึมเศร้า หดหู่ และจะแสดงให้เห็นถึงความหมกหมุ่น เมื่อเขาต้องเผชิญหน้ากับปัญหา เขาจะเป็นคนประเภทไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง แต่ชอบความมีอำนาจ ถ้าเขาเข้มแข็งพอเขาจะเป็นเด็กที่ชอบต่อสู้

---

¹Jonathan B. Warren, "Birth Order and Social Behavior," Psychological Bulletin 65 (January 1966): 38.

²Gerald L. Gandy, "Ordinal Position Research Related to Vocational Interest," Journal of Counseling Psychology 21: 4 (1974): 281.

สำหรับลูกคนที่สอง เขาต้องเผชิญหน้ากับสิ่งที่ถือว่าเสมอ สิ่งเหล่านี้ทำให้เขาเกิดความกึกก้องอย่างจะแว้งขึ้นซึ่งก็ ถ้าประสบความสำเร็จ เขาจะเป็นคนที่มีความมั่นใจมาก แต่หากเขาแพ้ เช่นในกีฬาและการเรียน เขาจะหมดหวัง และกลายเป็นคนท้อแท้ในเวลาต่อมา

ส่วนลูกคนที่สาม ก็มีการต่อสู้เพื่อชิงตำแหน่งความเป็นหนึ่งเช่นกัน แต่ไม่ประสบความสำเร็จ สิ่งนี้ทำให้เขามีความต้องการที่จะมีอำนาจเหนือพี่ ๆ แต่ก็ไม่สำเร็จ เขาจะกลายเป็นคนที่เห็นความจริง ชี้แจง หนึ่งงาน ปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยไร้ประโยชน์ และชอบแก้ตัวเพื่อเอาตัวรอดเสมอ¹

อีดิท จี นีสเซอร์ (Edith G. Neisser) เสนอความเห็นที่เน้นถึงความลำบากของลูกคนแรกว่า เป็นเด็กที่มีผู้ใหญ่ใกล้ชิดตลอดเวลา จึงทำให้ลูกคนแรกและลูกคนที่สอง เป็นเด็กที่เคร่งขรึมเกินวัย ลูกคนแรกมักจะเปรียบเทียบความสามารถของตนเองกับพ่อแม่ ทำให้เกิดความรู้สึกว่า ตนไม่มีความสามารถ และมักจะเก็บใจเป็นใหญ่ที่ไม่มั่นใจในตนเอง²

คาแกน (Kagan) ได้เสนอความแตกต่างของลูกคนแรกและลูกคนอื่น ๆ ไว้ 5 ประการดังต่อไปนี้

1. ลูกคนโตมีมาตรฐานในด้านความสามารถและคุณสมบัติที่ซึ่งได้รับจากพ่อแม่ และสังคมของผู้ใหญ่ สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าพ่อแม่มีความสามารถทางการศึกษา ลูกคนโตจะไว้ระดับความสามารถของพ่อแม่เป็นมาตรฐานสำหรับเขา ซึ่งมาตรฐานนี้มักจะสูงเกินไป ส่วนลูกคนอื่น ๆ นั้นมีมาตรฐานความต้องการที่ต่ำกว่า เพราะเขาสามารถ

¹ Alfred Adler, Cited by G.R. Maddin and R.C. Johnson, Child and Adolescent Psychology (New York: John Wiley & Sons Inc., 1974), pp.257-258.

² Edith G. Neisser, The Eldest Child (New York: Harper & Row, 1957), pp. 30-36.

เปรียบเทียบตัวเขากับพี่ๆ ใกล้เคียงๆ กับพ่อแม่ ดังนั้น ลูกคนอื่น ๆ จึงมักจะมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกับความจริงมากกว่า

2. ลูกคนโตจะมีเพียงผู้ใหญ่เท่านั้นเป็นแบบอย่างสำหรับเขา ดังนั้นเขาจึงมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบผู้ใหญ่ตั้งแต่เล็ก จนกระทั่งเมื่อเขาโตขึ้นเขาก็จะเลือกผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างของเขา ส่วนลูกคนอื่น ๆ นั้นมีพี่ที่เป็นแบบอย่างแล้ว จึงสนใจตัวเอง ทำให้แรงจูงใจของลูกคนอื่น ๆ ที่จะเลียนแบบพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ของคนอื่นลดลง

3. ลูกคนโตมักจะได้พบกับความมีเหตุผล และความมีระเบียบแบบแผนมากกว่าเมื่อเขาสงสัยในสิ่งใด เขาจะได้รับคำตอบที่มีเหตุผล และถูกต้องแน่นอนเสมอจากพ่อแม่ ส่วนลูกคนอื่น ๆ นั้น จะได้รับคำตอบที่ไม่แน่นอน ความไม่มีเหตุผลจากพี่ ลูกเบียดเบียนและรุกราน จึงทำให้เขากลายเป็นคนที่มีเหตุผล มีระเบียบน้อยกว่าผู้เป็นพี่ ในที่สุด ลูกคนอื่น ๆ ก็พัฒนาตัวเองเป็นคนที่ชอบเบียดเบียน เพื่อป้องกันกรรุกรานจากพี่

4. ลูกคนโตมักมีความวิตกกังวลมากกว่าลูกคนอื่น ๆ ในเรื่องการสูญเสียความรัก ความเอาใจใส่จากพ่อแม่ จากการที่ลูกคนโตมีผู้ใหญ่ใกล้ชิด ให้ความรักใคร่สนทนนานาน ทำให้เขาทนไม่ไหวที่จะต้องถูกพ่อแม่แบ่งความรัก ความเอาใจใส่ที่เกยให้เขาแต่เพียงคนเดียว ไม่ให้กับลูกคนอื่นที่เพิ่งเกิดมา ส่วนลูกคนอื่น ๆ จึงอยู่ในสภาวะที่ต้องถูกพ่อแม่แบ่งความรักให้ที่อยู่แล้วตั้งแต่เกิด จึงไม่มีปัญหาในการที่จะยอมรับสภาพเช่นนี้ ลูกคนโตมีแนวโน้มที่จะหันไปหาคนอื่นในเวลาที่เขาวิตกกังวล และเขาจะต้องการซึ่งคนอื่นอย่างเห็นได้ชัดในเวลาที่เขามีความเครียด

5. ลูกคนโตมักจะโอนเอียงไปสู่ประสบการณ์ที่ผิดได้ง่ายกว่าลูกคนอื่น ๆ เนื่องจากลูกคนโตนั้น โดยธรรมชาติมักจะอึดจางเอง ไม่ยอมรับในเหตุผลที่พ่อแม่บอกอยู่เสมอที่เด็กมาใหม่ควรจะได้รับความรักและเป็นพิเศษ ทั้ง ๆ ที่ตัวเองก็รู้ จึงทำให้เขาก้าวไปสู่ความผิด และทำความเสียหายให้กับตนเอง¹

¹ Kagan, Cited by Paul Henry Mussen and et al., Child Development and Personality (New York: Harper & Rows, 1963), pp. 498-499.

งานวิจัยในประเทศไทย

ปาริชาติ จันทร์เพ็ญ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลำดับการเกิดและแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนอายุ 15-17 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงปีที่ 5 จำนวน 300 คน พบว่า ลูกคนโตมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ แต่แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเขตรายและหญิง ซึ่งอยู่ในลำดับการเกิดเดียวกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ¹

การุณี สุทราย ศึกษาความสัมพันธ์ของลำดับการเกิดและบุคลิกภาพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนิสิตปี 1 ทุกคนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยลูกคนโต 76 คน ลูกคนกลาง 97 คน และลูกคนสุดท้อง 60 คน พบว่า นิสิตที่เป็นลูกคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง มีลักษณะบุคลิกภาพ ด้านความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นิสิตหญิงมีลักษณะบุคลิกภาพด้านความต้องการยกย่องผู้อื่น ความต้องการมิตรสัมพันธ์ ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ และความต้องการเปลี่ยนแปลงสูงกว่านิสิตชาย แต่มีความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่นและความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ ต่ำกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญ²

ศกวิมล โสภณพันธ์ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลำดับการเกิดกับการปรับตัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 14-19 ปี จากครอบครัวที่มีพี่น้อง 3 และ 5 คน ซึ่งประกอบด้วยลูกคนโต 40 คน คนกลาง 40 คน และคนเล็ก 40 คน พบว่านักเรียน

¹ปาริชาติ จันทร์เพ็ญ, "ลำดับการเกิดและแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 52.

²การุณี สุทราย, "ลำดับการเกิดและบุคลิกภาพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 60.

ที่เป็นลูกคนโต ลูกคนกลาง และลูกคนเล็กมีปัญหาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ¹

ประนต เล็กสวาสดิ์ ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งผู้อื่น พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำ และความรู้สึกภูมิใจชอบ พบว่า เด็กที่เป็นลูกคนแรก คนรอง และคนสุดท้ายของโศกะแนการอบรมเลี้ยงดู จะมี โศกะแนการรักไม่แตกต่างกัน ทั้งในเพศชายและเพศหญิง โศกะแนการอบรมเลี้ยงดูแบบความรุนแรงไม่แตกต่างกัน หรือทั้ง โศกะแนการพึ่งผู้อื่นไม่ต่างกัน ในเพศหญิง แต่ในเพศชายพบว่า เด็กชายที่มีลำดับการเกิดต่างกัน โศกะแนการพึ่งผู้อื่นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ลูกชายคนสุดท้าย และลูกชายคนรอง โศกะแนการพึ่งผู้อื่นมากกว่าลูกชายคนแรก แต่ลูกชายคนสุดท้ายและลูกชายคนรอง โศกะแนการพึ่งผู้อื่นไม่ต่างกัน เด็กที่เป็นลูกคนแรก คนรอง และคนสุดท้ายของโศกะแนการความรู้สึกภูมิใจชอบต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ลูกคนแรกและลูกคนรอง โศกะแนการความรู้สึกภูมิใจชอบไม่ต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กที่เป็นลูกคนแรก คนรอง และคนสุดท้ายของ โศกะแนการพฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน²

ปิฎการณีย์ อุดังกร ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางสังคมกับสัมฤทธิผลของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 150 คน พบว่าองค์ประกอบทางสังคมด้านลำดับการเกิด ช่วงดีห่างห่างบุตร ลักษณะของครอบครัว

¹ ศศิวิมล ไสวณันท์, "ลำดับการเกิดกับการปรับตัว" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2522), หน้า 61.

² ประนต เล็กสวาสดิ์, "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งผู้อื่น พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำและความรู้สึกภูมิใจชอบ" (ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517), หน้า 59.

กรว่าไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลรวม และสัมฤทธิ์ผลรายวิชาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ¹

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำถ้อยการเกิดว่ามีผลต่อพฤติกรรมในบ้านต่าง ๆ ได้มีผู้ศึกษาไว้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในงานคำถ้อยการเกิดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดักลาส (Douglas) เดอเคอร์ (elder) ลี และสตีเวอร์ท (Lees and Stewart) โรสซี (Rossi) และสแควเตอร์ (Schachter) พบว่า นักเรียนที่เป็นลูกคนแรกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าลูกคนรอง และประสบความสำเร็จทางการเรียนมากกว่าลูกคนรองอีกด้วย²

วิลเคียม ดี อัลตัส (William D. Altus) พบว่าคำถ้อยการเกิดของเด็กมีความสัมพันธ์กับความถนัดทางด้านการศึกษา แต่เป็นความถนัดบางวิชาเท่านั้น ลูกคนที่มีความถนัดที่จะเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำพูดมากกว่าลูกคนรอง คำเรียนวิชาทางด้านคณิตศาสตร์แล้ว ไม่มีความแตกต่างกันเลย³

¹ มีสมุทรย์ จุติงกร, "ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางสังคมกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 7 ว่าเกอธัญนรี จังหวัดปทุมธานี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิถียุทธศาสตร์, 2520), หน้า 52.

² Lois wladis Hoffman and Martin L. Hoffman, Review of Child Development Research (New York: Russell Sage Foundation, 1971), pp. 20-21.

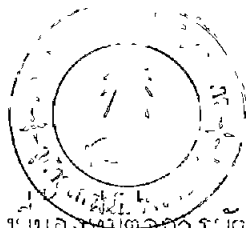
³ William D. Altus, "Birth Order and Scholastic Aptitudes" Journal of Consulting Psychology 29: 3 (1965): 202-205.

อีวา วาซเควซ นุตทอลล์และคณะ (Eva Vazquez Nuttall and et al.) ได้ศึกษาอิทธิพลของขนาดครอบครัว ลำดับการเกิด ช่วงวัยทางของพี่น้อง และความหนาแน่นของพี่น้อง ต่อสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนชายหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิง 306 คน ชาย 247 คน เชื่อว่าหลังจากควบคุมผลกระทบทางสังคม (I.o.c.) แล้ว นักเรียนชายที่มาจากครอบครัวเล็กมีแนวโน้มจะมีระดับคะแนนสูงกว่านักเรียนชายที่มาจากครอบครัวใหญ่ นักเรียนหญิงที่เป็นลูกคนโตมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนหญิงที่เป็นลูกคนรอง นอกจากนี้เขาได้เสนอแนะว่า นักเรียนหญิงที่เป็นลูกคนโตมีผลการของความรับผิดชอบและการทำงานหนักช่วยให้สัมฤทธิ์ผลของนักเรียนสูง¹

นอกจากการวิจัยความสัมพันธ์กับลำดับการเกิดแล้ว ยังมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดและบุคลิกภาพกันอื่น ๆ อีกมาก สตัฟเฟอริ (Staffieri) ได้ทำการศึกษาระหว่างลำดับการเกิดกับความถนัดสร้างสรรค์พบว่า ลูกคนรองมีคะแนนสูงกว่าลูกคนแรกเมื่อการค้นคว้า บลิสส์ (Bliss) ซึ่งสังเกตว่านักเรียนชั้นส่วนใหญ่เป็นลูกคนรอง เช่นเดียวกับ สUTTON SMITH และ โรเซนเบิร์ก (Sutton Smith and Rosenberg) ได้ทำการทดลองพบว่า ลูกคนรองมีความสนใจและชอบแสดงเกี่ยวกับคะแนนนี้ ขัดแย้งกับการศึกษาของลิชเชินวาลเนอร์ และแมกซ์เวลล์ (Lichtenwalner and Maxwell) ซึ่งพบว่า ลูกคนแรกมีความถนัดสร้างสรรค์มากกว่าลูกคนรองอย่างมีนัยสำคัญ²

¹ Eva Vazquez Nuttall and et al., "The Effects of Family Size, Birth Order, Sibling Separation and Crowding on the Academic Achievement of Boys and Girls," American Education Research Journal 13 (Summer 1976): 217-222.

² Gandy, Journal of Counseling Psychology, 4: 284.

กอช (Koch) ศึกษาอิทธิพลของพัฒนาการที่ตามมาทางด้านจิตใจของเด็ก
กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 5-6 ขวบ จำนวน 360 คน เขาได้ศึกษาเกี่ยวกับเพศที่
เพศของกลุ่มตัวอย่าง เพศของน้อง ลำดับการเกิดของกลุ่มตัวอย่าง ช่วงห่างของอายุของ
พี่น้อง ซึ่งห่างกันตั้งแต่ 2-6 ปี ตัวแปรทางคือ อีคิวระหว่าง ๆ ซึ่งได้จากการประเมินของ
ครู กอช (Koch) พบว่า

1. ลูกคนที่ 2 มีพัฒนาการทางภาษาดีกว่าลูกคนที่ 2 บุตรโสดมีแนวโน้มว่า ยิ่งถ้า
ช่วงอายุของเด็ก 2 คน แยกต่างกันอย่าง ผลที่ได้จะยิ่งชัดเจนนมากขึ้น
2. การเปลี่ยนแปลงพัฒนาทางเพศ เด็กชายที่มีพี่สาวจะเปลี่ยนแปลงที่ช้ากว่า แต่ถ้า
อายุของน้อง 2 คน มีช่วงห่างกันมาก การเปลี่ยนแปลงจะลดลง เด็กหญิงที่มีพี่ชายจะมีอีคิวและ
คอนซางกวัยเพศชายมากกว่าเด็กหญิงที่มีพี่สาว
3. ในด้านพัฒนาการทางสมอง เด็กที่มีพี่น้องเป็นผู้ชายจะมีระดับสติปัญญาสูง
กว่าเด็กที่มีพี่น้องเป็นผู้หญิง ทิศทางจากคะแนน Primary Mental Abilities Test
และ กอช (Koch) ได้ให้ความเห็นว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กผู้ชายมี
ประสิทธิภาพที่กว้างขวางกว่าเด็กหญิง มีความก้าวร้าวสูง อยากรแข่งขัน สิ่งนี้อาจเป็นสิ่งที่
ช่วยกระตุ้นถึงแนวความคิดที่ก้าวหน้าของเขาได้
4. ถ้าพี่น้องอายุต่างกันมาก ความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ของพี่น้องก็จะแตกต่างกัน
ต่างกัน ลูกคนที่ 2 จะสนใจสิ่งต่าง ๆ มากกว่าลูกคนที่ 1
5. ถ้าช่วงอายุต่างกันน้อย ลูกคนที่ 2 จะมีการวางแผนการต่าง ๆ ได้ดีกว่าลูก
คนที่ 1 ซึ่ง กอช (Koch) ได้เหตุผลว่า ลูกคนที่ 2 มีความรับผิดชอบสูงและต้องวางแผน
งานต่าง ๆ ไว้อย่างรัดกุม เพื่อที่จะรักษาตำแหน่งความเป็นหนึ่งของตนไว้

¹ Koch, Child and Adolescent Psychology, pp. 259-260.

เฮลมรีช (Helmreich) พบว่า ลูกคนโตและลูกคนโตเล็ก จากกลุ่มตัวอย่าง 16 คน จาก 28 คน เป็นคนที่มีควมวิตกกังวลสูงและประสมกายคำเร็วในการทำงาน น้อยกว่าลูกคนรอง เฮลมรีช (Helmreich) โต้ข้อนี้กล่าวว่า การวัดแบบภาคหวังสูงเกินไป มีอิทธิพลต่อลูกคนโต¹

ในปี ค.ศ. 1972 แมกเจอร์ค และเลวีส์ (McGurk and Lewis) ได้ศึกษาความแตกต่างของลำดับการเกิดในกลุ่มตัวอย่างที่เริ่มเด็ก มีลำดับการเกิดต่างกัน 3 ลำดับ กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย 24 คน และหญิง 28 คน ซึ่งมีอายุ 44 เดือน โดยแบ่งเป็นลูกคนโต 14 คน ลูกคนที่ 2 จำนวน 10 คน ส่วนที่เหลือเป็นลูกคนอื่น ๆ จากการสังเกตในโรงเรียนอนุบาล รวม 10 ครั้ง ครั้งละ 2½ ชั่วโมง แล้วประเมินพฤติกรรมทางสังคม 14 ชนิด พบว่า เด็กชายมีความก้าวร้าวกว่าเด็กหญิง ส่วนเด็กหญิงต้องการความช่วยเหลือและเชื่อฟังผู้ใหญ่มากกว่าเด็กชาย ลูกคนที่ 2 ต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่และต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่มากกว่าลูกคนโตหรือคนอื่น ๆ และใช้เวลาส่วนมากในกิจกรรมที่ต้องทำคนเดียว ตามปกติเป็นก้นข้างพูด และแสดงอารมณ์ในคำต่อคำมากกว่าลูกคนอื่น ๆ ซึ่งแม้ว่าจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่ก็ปรากฏความสัมพันธ์เชิงเส้นกันอย่างเห็นได้ชัด จากการวัด 10 ใน 14 ครั้ง แต่ไม่พบการปะทะรวม (Interaction) ระหว่างเพศ และลำดับการเกิดอย่างมีนัยสำคัญ²

เจอร์ลัล แอล แกนดี้ (Gerald L. Gandy) ศึกษาความแตกต่างของลำดับการเกิดในกลุ่มนักศึกษายาว โดยได้กลุ่มตัวอย่างแบบผสมตามความสนใจในอาชีพ

¹ Gandy, Journal of Counseling Psychology, 4: 284.

² McGurk and Lewis, "Birth Order: A Phenomenon in Search of an Explanation," Developmental Psychology 7 (November 1972): 366.

(SVIB) โดยมีลำดับการเกิด และเพศของพี่น้องเป็นตัวแปรอิสระ และคะแนนจากแบบสอบถามความสนใจในงานอาชีพ (SVIB) เป็นตัวแปรตาม ผลปรากฏว่า

1. ไม่มีความแตกต่างระหว่างลำดับการเกิด เพศของ พี่น้อง หรือผลของการมีปฏิกริยาร่วมอย่างมีนัยสำคัญ

2. ลูกคนโตได้คะแนนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่าลูกคนที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ลูกชายคนโตที่มีน้องชายได้คะแนนสูงกว่าลูกชายคนที่ 2 ที่มีพี่ชาย

4. ลูกชายคนที่ 2 ที่มีพี่สาวได้คะแนนสูงกว่าลูกชายคนโตที่มีน้องสาว¹

ฟิลิป คอร์เซลโล (Philip Corsello) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดและการรับรู้ของเด็กเกี่ยวกับพ่อแม่ ในด้านการให้ความรัก ความมีอำนาจ และการรับผูกฉีกภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กระดับ 4 ชาย 96 คน และหญิง 105 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นเด็กชั้นกลางค่อนข้างต่ำ ลำดับการเกิดของกลุ่มตัวอย่างจำกัดเพียงลูกคนโต ลูกคนที่ 2 และลูกคนที่ 3 และเป็นครอบครัวชนชั้นกลางเท่านั้น ข้อค้นพบที่มีนัยสำคัญ คือ

1. ลูกชายคนโตแสดงการรับรู้อำนาจของพ่อแม่ได้สูงกว่าลูกคนที่สองและสาม

2. ลำดับการเกิดไม่มีผลต่อการรับรู้ของเด็กหญิง และอำนาจของพ่อแม่

3. ลำดับการเกิดไม่มีผลต่อเด็กชาย และเด็กหญิง และการรับรู้ความรักของพ่อแม่

¹ Gerald L. Gandy, 'Birth Order and Vocational Interest,'

4. ลูกชายคนโตแสดงการปรับตัวทางสังคมได้สูงกว่าลูกคนที่สองและสาม
5. คำับการ เกิดไปปีละครั้งทุกปีทางคณะกรรมการปรับตัวของเด็กหญิง¹

พอล ซี โรเซนแบลตและเอลิซาเบท แอส สกุกเบอร์ก (Paul C. Rosenblatt and Elizabeth L. Skoogberg) ศึกษาความสัมพันธ์ของวัฒนธรรม 39 แห่ง ต่างวัฒนธรรมกัน โดยให้ผู้ประเมิน (rater) รวม 4 คน 2 คน ประเมินกลุ่มที่เป็นเด็ก อีก 2 คนประเมินกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่ เกี่ยวกับสิ่งที่เด็กมีส่วนมีอิทธิพลต่อสถานภาพของบิดามารดา ประสบการณ์ในวัยเด็ก และบทบาทของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่ ผลจากการศึกษา พบว่า ลูกคนโตทั้งชายและหญิงมีส่วนเพิ่มความมั่นคงใจให้แก่ชีวิตสมรสของพ่อแม่ ลูกคนโตมักได้รับการประกอบพิธีทางศาสนา เมื่ออยู่ในวัยเด็กจะมีอำนาจเหนือน้อง และเมื่อเป็นผู้ใหญ่ ลูกสาวคนโตมักจะได้รับยกย่องจากน้องมากกว่าลูกสาวคนอื่น ๆ ลูกชายคนโตเมื่อเปรียบเทียบกับลูกชายคนอื่น ๆ แล้ว เขามีอำนาจเหนือน้อง ๆ มีการควบคุมตนเองมากกว่า นอกจากนี้ยังได้รับการยกย่องนับถือ และเป็นผู้นำน้อง ๆ อีกด้วย²

มิลเลอร์ และมารูยามา (Miller and Maruyama) ศึกษาความสัมพันธ์ของคำับการเกิด และความเป็นที่นิยมในหมู่เพื่อน โดยการวัดของทางโรงเรียนเกี่ยวกับความเด่นในกลุ่มเพื่อน การเดินและสถานการณการทำงานในโรงเรียน ใ้กลุ่มตัวอย่าง 1750 คน จาก Riverside California ในงานสัมมนาภาพและการเล่นกันเพื่อน

¹ Philip Corsello, "Birth Order and Children's Perceptions of Love Authority and Personality Adjustment," Dissertation Abstracts (December 1973): 3132-A.

² Paul C. Rosenblatt and Elizabeth L. Skoogberg, "Birth Order in Cross - Cultural Perspective," Developmental Psychology 10 (January 1974): 48-54.

พบว่า ลูกคนอื่น ๆ เป็นที่นิยมมากกว่าลูกคนโต การศึกษานี้ได้ศึกษาโดยดูจากกลุ่มเด็กทางเชื้อชาติ (ผิวดำ เบิร์กซิกัน - ฮเบริกซ์ และยิวขาว) อายุ (จากชั้นอนุบาลจนถึงระดับ 6) และเพศ จากการได้คะแนนของครู พบว่า ลูกคนอื่น ๆ มีทักษะทางสังคมมากกว่าลูกคนโต¹

ฮิลตัน (Hilton) ได้ทำการทดลองเพื่อทดสอบสมมุติฐานที่ว่าลำดับการเกิดและพฤติกรรมทางสังคม มีความสัมพันธ์กัน กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นเด็กอายุ 4 ขวบ 3 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มแรกเป็นลูกคนโต กลุ่มที่ 2 เป็นลูกคนแรก และกลุ่มที่ 3 เป็นลูกคนรอง ทดลองโดยใช้เด็กแต่ละคนแก้ปัญหาขณะที่แม่อยู่ในนั้น ในระหว่างที่ผู้ทดลองปล่อยให้แม่อยู่ลำพังกับลูก และบอกพฤติกรรมของแม่ และเด็ก โดยที่แม่และเด็กไม่รู้ตัว ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กที่เป็นลูกคนโตและคนแรก จะแสดงพฤติกรรมทางสังคมมากกว่ากลุ่มลูกคนรอง ยิ่งกว่านั้นแม่ถึง 18 คน ไม่สนใจคำสั่งยังคงให้ความช่วยเหลือลูกของตนต่อไป ในจำนวน 18 คนนี้มีถึง 15 คน ที่เป็นแม่ของลูกคนแรก จากการศึกษาเพิ่มเติมเขาพบว่าเด็กที่เป็นลูกคนแรก จะได้รับการปฏิบัติจากแม่อย่างไม่ว่างใจ แต่ลูกคนรองจะได้รับความรักที่²

วิลเลียม ซี แองเกอร์ (William C. Angers) ศึกษาถึงลำดับการเกิดกับการเข้าไปขอรับความช่วยเหลือหรือการให้คำปรึกษา โดยให้ความหมายของการแนะนำว่า คือ การให้ข้อมูล ส่วนการให้คำปรึกษาหมายถึง การช่วยเหลือในกรณีปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง จำนวน 150 คน อายุตั้งแต่ 17-19 ปี อายุ

¹ Miller and Maruyama, 'Ordinal Position and Peer Popularity,' Journal of Personality and Social Psychology 33 (February 1, 6): 123-131.

² Jerry S. Wiggins and et al., The Psychology of Personality (Addison - Wesley Publishing Company Inc., 1971), pp. 193-194.

เฉลี่ยเท่ากับ 18 ปี ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่เป็นลูกคนโตจำนวน 50 คน ไปขอรับการ
 แนะนำ 38 คน ขอรับคำปรึกษา 12 คน ในการศึกษาลักษณะอื่น ๆ ด้วย ปรากฏว่า
 นิสิตที่เป็นลูกคนโต ชอบกีฬา สนใจวิชาวิทยาศาสตร์ คาดหมายว่าจะทำงานในตำแหน่งผู้มี
 อำนาจ ส่วนใหญ่ได้คะแนนจากการทดสอบ Strong Vocational Interest Test
 ย่อมเยียม ปรารถนาจะเรียนใ้สูงยิ่งขึ้น ส่วนใหญ่ต้องการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนตั้ง
 เป้าหมายไว้ ส่วนนิสิตที่เป็นลูกคนรอง จะตรงข้ามกับลูกคนแรกคือ ในจำนวน 50 คน ไป
 ขอรับคำปรึกษา 38 คน ไปขอรับการแนะนำ 12 คน ขอบรรพชดและจะคร คาดหมาย
 ว่าจะมีอาชีพในตำแหน่งรอง ๆ ใ้ ได้รับคะแนนการทดสอบ Strong Vocational
 Interest Test ก็เยียมไม่ก็คน ไม่สนใจการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ส่วนนิสิตที่เป็นลูก
 คนกลางจะมีลักษณะกึ่งกลางระหว่างลูกคนโตกับลูกคนรอง คือในจำนวน 50 คน มารับ
 การแนะนำ 27 คน ขอรับคำปรึกษา 23 คน ชอบกิจกรรมเหมือนลูกคนโตตรงที่ต้องการ
 มีอาชีพเป็นหัวหน้าคน ได้รับคะแนนจากการทดสอบ Strong Vocational Interest Test
 ก็เยียมมากกว่าลูกคนโต แต่มากกว่าลูกคนรอง¹

วิลเลียม ซี คาร์ริแกนและเจมส์ คัมป์ลิว จูเลียน (William C. Carrigan
 and James W. Julian) ได้ทดลองกับเด็กชั้นประถมปีที่ 6 (เกรด 6) 2 กลุ่ม คือ
 กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่บอกให้ทราบถึงความนิยมของกนอื่น และกลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่ไม่บอก
 อะไรเลย ก่อนการทดลอง ผู้ทดลองได้กระตุ้นให้เด็กเกิดความตองการเพื่อน โดยให้ตอบ
 คำถาม ในสิ่งกมมิตี วิธีการทดลองคือ ผู้ทดลองอ่านนิทานหลายเรื่องให้เด็กฟัง แล้วให้เด็ก
 ตอบว่าชอบเรื่องใ้มากที่สุดโดยบอกกับเด็กกลุ่มที่หนึ่งว่า มีเรื่องใ้ใ้บางอย่างที่เด็กของอื่นชอบมาก
 ผลการทดลองพบว่า ลูกคนเถียวและลูกคนโต ทำตามกนอื่นมากกว่าลูกคนอื่น ๆ โดยเฉพาะ
 ลูกคนโต ที่เป็นชายทำตามกนอื่นมากกว่าลูกคนโตที่เป็นหญิง²

¹ William C. Angers, "Familial Ordinal Position in Relation to Guidance and Counseling," The Journal of Education Research 57 (1963): 116-124.

² William C. Carrigan and James W. Julian, "Sex and Birth Order Difference in Conformity as a Function of Need Affiliation Arousal," Journal of Personality and Social Psychology 3 (April 1966): 140-144.